

מינהל הרפואה
השירות הארצי לעבודה סוציאלית
The National Social Work Service

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

האחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית

י"ב בתשרי, התשע"ח
02 אוקטובר 2017
מספרנו: 111834717

הנדון: סיכום ישיבה בנושא שמירת ערכות אונס – 2/10/17

משתתפים:

עו"ד טליה אגמון, יועצת משפטית משרד הבריאות
סנ"צ איילת אורנשטיין, רמ"ד נפגעי עבירה, משטרת ישראל
ד"ר נורית בובליל, מנהלת מעבדת DNA המכון לרפואה משפטית
עו"ס נורית זיידל-לוי, מרכז "בת עמי", הדסה עין כרם.
רב פקד ישראל לוי, מדור נפגעי עבירה, משטרת ישראל
ד"ר ריקרדו נחמן, מנהל היחידה לבדיקות קליניות המכון לרפואה משפטית
פקד אילן פיין, מעבדה ביולוגית, משטרת ישראל
ד"ר חן קוגל, מנהל המכון לרפואה משפטית
עו"ד טלי שטיין, ממונה על תחום הבריאות, משרד המשפטים

רשמה:

ד"ר זהר סהר, עו"ס מנהלת המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית,
השרות הארצי לע"ס משרד הבריאות

מטרת הפגישה:

שמירת ערכות אונס של נפגעים/ות אשר לא מגישים תלונה למשטרה, הינה סוגיה
העומדת על סדר היום של המרכזים האקוטיים, בשנים האחרונות. נוהל תקיפה מינית
משנת 2003 מנחה על שמירה של ערכות אלה, למשך 3 חודשים במכון לרפואה
משפטית.

למרות ההנחיה, עולה מהמרכזים השונים שוני בהבנת ההנחיות והן בביצוען. קיימת
שונויות בין המרכזים לגבי האופן בו שומרים את הערכות, הזמן והמקום בו שומרים.
בנוסף, הלך הרוח הציבורי וההבנה המתחדדת בשנים האחרונות, שבקרוב נפגעים
רבים, קיים **זמן הבשלה ארוך** בין זמן הפגיעה לבין הרצון והיכולת להגיש תלונה –
הביאו להבנה כי 3 חודשים הם תקופת זמן **קצרה** מידי לשמירת הערכות.

Social Work Department
Ministry of Health

P.O.B. 1176 Jerusalem
E-mail: zohar.lavi@moh.health.gov.il
Tel: 972-2-5080711/09 Fax: 972-2-5655988

המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית
השרות הארצי לעבודה סוציאלית
משרד הבריאות

רח' ירמיהו 39 ירושלים
ת.ד. 1176 מיקוד 9446724
דוא"ל: zohar.lavi@moh.health.gov.il
טל: 02-5080711/09 פקס: 02-5655988

מינהל הרפואה
השירות הארצי לעבודה סוציאלית
The National Social Work Service

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית

אנו נמצאים כעת בתהליך עדכון נוהל תקיפה מינית והנחיות של המרכזים האקוטיים ולכן מטרת פגישה זו היא לכתוב הנחיות מסודרות וקבלת החלטות לגבי זמן שמירת הערכות, מקום ואופן שמירתן.

מהלך הישיבה:

1. **במקרים בהם הנפגעת/ת מעוניינים בהגשת תלונה:**
צוות המכון לרפואה משפטית, ציין כי קיימים מקרים בהם שולחים לחדר האקוטי שוטרי סיור, שאינם מבינים בנושא. רמ"ד נפגעי עבירה ציינה את העובדה שהסיירים עוברים היום הכשרות ייעודיות. עם זאת, ציינה כי שמבקשת לעדכן את קצין נפגעי העבירה המחוזי על כל מקרה של טיפול לא תקין.
2. ד"ר נחמן יכתוב קריטריונים רפואיים של הבדיקה בחדר האקוטי על פי פרוטוקול בינלאומי והם יוכנסו לנוהל.
3. **הועלתה הסוגיה של מהו הזמן המירבי שערכות יכולות להשמר ובאילו תנאים:**
אילן פיין, נציג מז"פ ציין כי אין צורך לשמור את הערכות במקרה. חשוב ליישם את הערכות ולנקב אותן בטרם שומרים אותן. DNA במצב יבש יכול להישמר שנים. גם לשאלה של ד"ר נחמן, האם זה שהמטוש נמצא בתוך שרוול פלסטי נאמר כי במידה והוא מנוקב זה בסדר.
המז"פ ומנהלת המעבדה במכון התבקשו לכתוב הנחיות ברורות לגבי שמירת הערכות.
4. **מקום השמירה:**
עלו שתי סוגיות:
עו"ד תליה אגמון ציינה כי מטרת הערכות הינה חקרית וראייתית. נראה שיש יתרון בשמירת הערכות במשטרה, הן מבחינת אופן השמירה, הן מבחינת זה שבסופו של דבר הראיות יהיו במקום אחד.
ד"ר קוגל הוסיף שלא מדובר רק בעניין חקרתי. במקרים רבים נפגעת לא רוצה להגיש תלונה אבל רק רוצה לדעת אם יש DNA (למשל שרידי זרע).
עלתה שאלה: במידה ויוסבר לנפגעת/ת שהערכה עוברת לשמירה לשמירה

Social Work Department
Ministry of Health

P.O.B. 1176 Jerusalem
E-mail: zohar.lavi@moh.health.gov.il
Tel: 972-2-5080711/09 Fax: 972-2-5655988

המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית
השרות הארצי לעבודה סוציאלית

משרד הבריאות
רח' ירמיהו 39 ירושלים
ת.ד. 1176 מיקוד 9446724
zohar.lavi@moh.health.gov.il
טל: 02-5080711/09 פקס: 02-5655988

מינהל הרפואה
השירות הארצי לעבודה סוציאלית
The National Social Work Service

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית

במשטרה מבלי שהמשטרה נוגעת בראיות עד שלא מגישה תלונה – האם יש בעיה משפטית עם זה?

רמ"ד נפגעי עבירה: אם המשטרה צריכה לקחת את הערכות צריך לבדוק זאת משפטית. נפגע/ת שלא מסכימ/ה לקשר עם המשטרה, אין אפשרות להעביר את החומר למשטרה.

המשטרה תבדוק משפטית: האם ניתן להעביר את הערכות למשטרה לשמירה והאם המשטרה יכולה לעשות שימוש בדגימות ללא אישור. טלי שטיין ממשרד המשפטים תעביר את השאלה לבדיקה למחלקה הפלילית.

צוות המכון ד"ר נחמן וד"ר קוגל העלו רעיון של הפקת DNA במצבים בהם נפגע/ת לא רוצה להגיש תלונה. מאחר וקיים סיכון להדרדרות של טיב הערכה, עלה רעיון של הפקת פרופיל DNA במעבדות המכון (כפי שעושים בתחומים אחרים במכון). ד"ר קוגל: הפתרון עלה כמענה לבעיית האחסון, אך הוא גם נותן מענה לנושא שניתן לתת מידע לנפגעים שאינם מעוניינים להגיש תלונה. עלתה השאלה המשפטית - האם הסנגור של הנאשם בעתיד במידה ותהיה תלונה, האם יוכל לקחת את הדגימות אחר כך ולהשתמש בהן? רמ"ד נפגעי עבירה אילת אורנשיין: אם התשובה של המזפ שהפקת DNA תפגע בראיות בעתיד, אז תהיה בעיה. ד"ר בובליל מציינת כי הפתרון יהיה לשמור על כל המהלך כמו שרשרת ראיות. לשאלת העלות – יש לבדוק תמחור מדוייק אך עלות ממוצעת לבדיקה עי כ 700 ₪ – ד"ר בובליל תבדוק עלויות.

סיכום הישיבה:

1. המז"פ יבחן כתיבת הנחיות לשמירת ערכות אונס – כולל זמן שמירה, אופן שמירה, מקום שמירה, צורך בייבוש/הקפאה או כל דבר אחר. לאחר כתיבת ההנחיות הם יוכנו לנוהל ויועברו לכל בתי החולים אשר עוסקים בנושא.
2. כל משתתפי הישיבה סבורים כי יש להאריך את זמן שמירת הערכות מ- 3 חודשים באופן משמעותי על פי ההתיישנות הארוכה ביחס לנפגע.

Social Work Department
Ministry of Health

P.O.B. 1176 Jerusalem
E-mail: zohar.lavi@moh.health.gov.il
Tel: 972-2-5080711/09 Fax: 972-2-5655988

המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית
השרות הארצי לעבודה סוציאלית
משרד הבריאות

רח' ירמיהו 39 ירושלים
ת.ד. 1176 מיקוד 9446724
דוא"ל: zohar.lavi@moh.health.gov.il
טל: 02-5080711/09 פקס: 02-5655988

מינהל הרפואה
השירות הארצי לעבודה סוציאלית
The National Social Work Service

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

האחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית

3. המשטרה תבחן את ההצעה ללקיחת ערכות אליה – ללא שימוש בהן עד לקבלת הסכמה של הנפגעת/ת.
4. המכון לרפואה משפטית הציע אפשרות של הפקת DNA תהליך הדיגום יכלול בדיקות מקדימות של זרע והפקת DNA – במקרים בהם אין רצון להגיש תלונה. מצב זה יסייע בשמירת ראיות לאורך שנים ומתן מידע לנפגעים על המצאות נוזלי גוף ודגימות DNA ללא צורך בהגשת תלונה.
5. המכון יברר עלות משוערת של הצעה זו.
6. היועצים המשפטיים יבדקו את המשמעות של שמירת DNA ללא שמירת הערכה עצמה.
7. משרד המשפטים מתבקש לבדוק את ההיבטים המשפטיים במישור הדין הפלילי ביחס להצעות שהועלו לעיל.
8. הועלתה הסוגיה של חובת הבקרה והתכלול על ידי משרד הבריאות. לשם כך כל משתתפי הדיון ציינו את הצורך ביחידה ייעודית שתחקר אחריות על נושא זה.
9. יש לקחת בחשבון פרמטרים הקשורים לעלות לוגיסטיקה השליחה של הערכות למכון/למשטרה.
10. יש להסדיר את הדרך בה מעבירים את הערכות למשטרה במקרים בהם יש הגשת תלונה.

בכבוד רב,

ד"ר זהר סהר (PHD, MSW)

Social Work Department
Ministry of Health

P.O.B. 1176 Jerusalem
E-mail: zohar.lavi@moh.health.gov.il
Tel: 972-2-5080711/09 Fax: 972-2-5655988

המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית
השרות הארצי לעבודה סוציאלית
משרד הבריאות

רח' ירמיהו 39 ירושלים
ת.ד. 1176 מיקוד 9446724
zohar.lavi@moh.health.gov.il
טל: 02-5080711/09 פקס: 02-5655988

מינהל הרפואה
השירות הארצי לעבודה סוציאלית
The National Social Work Service

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

האחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית

מנהלת המחלקה לטיפול באלימות

במשפחה ותקיפה מינית
השרות הארצי לעבודה

סוציאלית

שמור ב: אלימות
תקיפה מינית

**Social Work Department
Ministry of Health**

P.O.B. 1176 Jerusalem
E-mail: zohar.lavi@moh.health.gov.il
Tel: 972-2-5080711/09 Fax: 972-2-5655988

**המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית
השרות הארצי לעבודה סוציאלית
משרד הבריאות**

רח' ירמיהו 39 ירושלים
ת.ד. 1176 מיקוד 9446724
zohar.lavi@moh.health.gov.il דוא"ל:
טל: 02-5080711/09 פקס: 02-5655988